

Hnízdění chřástala kropenatého (*Porzana porzana*) na Královéhradecku

Breeding of the Spotted Crake (*Porzana porzana*) in Hradec Králové region

Jiří Zajíc

Bratří Štefanů 810, 500 03 Hradec Králové, e-mail: kalous.jz@seznam.cz

V rámci mapování hnízdního rozšíření ptáků v České republice jsem se podrobněji zaměřil na zajímavé lokality ve mnou sledovaných kvadrátech. Jednou z nich je i bývalá skládka komunálního odpadu, která se nachází jihovýchodně od města Smiřice na levém břehu řeky Labe. Území je periodicky zatopené zejména v jarních měsících, s několika hlubšími tůňemi v lokálních terénních depresích. Na vlhčích místech jsou porosty rákosu obecného (*Phragmites communis*), orobince širokolistého (*Typha latifolia*), ostřic (*Carex* sp.), místy nálety vrb (*Salix* sp.) a topolů (*Populus* sp.).

Výskyt chřástalů kropenatých (*Porzana porzana*) zjistil na jaře 2002 i David Číp (in verb.), jež na lokalitě zaznamenal hlasové projevy až pěti samců najednou. Při jedné z pravidelných kontrol dne 18.5.2002 jsem našel hnízdo chřástala kropenatého (*Porzana porzana*). Hnízdo bylo umístěno na zemi v hustém porostu v podmáčené části lokality a obsahovalo 6 vajec. Vejce byla bohužel již zničená predátorem (vypitá), byla však poměrně dobře zachovalá, takže bylo možné získat jejich rozměry: 34,1x24,7; 34,4x24,1; 36,1x24,5; 34,2x24,1; 35,8x24,5; 35,1x24,4 mm (rozměry vajec vzhledem k poškození nutno považovat za ne zcela přesné). Vejce byla oválného až lehce protáhlého tvaru, světle rezavožlutá s popelavě šedými skořápečnými skvrnami a tmavohnědými až kaštanově hnědými ostře ohraničenými povrchovými skvrnami. Skvrnění bylo téměř po celém povrchu vajec, pouze s diskretním prořídnutím na ostrém pólu. Vejce odpovídala literárním údajům pro tento druh (HUDEC & ČERNÝ 1977) a determinace byla potvrzena i porovnáním s materiálem zoologické sbírky přírodovědného oddělení Královéhradeckého muzea. Všechny okolnosti (počet vajec, charakter zbytků obsahu vajec i datum nálezu) nasvědčují, že se mohlo jednat o nedokončenou snůšku. Druh byl na lokalitě akusticky zaznamenán i v roce 2003.

Při minulém mapování hnízdního rozšíření ptáků v České republice (ŠTASTNÝ et al. 1996) byl tento druh zaznamenán v 58 kvadrátech a hnízdění bylo prokázáno pouze v 6 kvadrátech.

Summary

On 18th of May 2002 a nest of the Spotted Crake (*Porzana porzana*) was found in a swamp near the town Smiřice (eastern Bohemia). There were 6 eggs in the nest, unfortunately already destroyed by a predator.

Literatura

- HUDEC K. & ČERNÝ W. (eds.), 1977: Fauna ČSSR, sv. 21. Ptáci-Aves II. *Academia, Praha.*
- ŠTASTNÝ K., BEJČEK V. & HUDEC K., 1996: Atlas hnízdního rozšíření ptáků v České republice 1985-1989. *H&H, Jinočany.*

+ foto na str. 153

ISBN 80-86046-67-2